הוראת המשפט

לימוד | הוראה מעשית | יעוץ מקצועי

שאלות ותשובות בהלכה

האם יש פטור של "איסור ריבית" או שמיטה בדיני נזיקין וגזלה?

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

אין שום מושג של איסור ריבית או שמיטת כספים בספר חושן משפט על חיובי נזיקין וגזלה.

יסוד זה מודגש בדברי רבי עקיבא איגר (סוגיה הקשורה ליורה דעה סימן קס) ובשולחן ערוך (סוגיה הקשורה לחושן משפט סימן צז), שביארו כי איסור ריבית ("אגר נטר" – שכר המתנת מעות) שייך אך ורק בדיני הלוואה מרצון (ספר יורה דעה), ולא כאשר אדם מחזיק ממון חברו בעל כורחו כגזלן או כמזיק.

לכן, אם בית הדין מחייב גזלן לשלם את שווי הגזלה בתוספת יוקר המדד, השער או פירות שנוצרו מחמתה, אין בכך שום צד של איסור ריבית. כמו כן, שמיטת כספים אינה משמטת חובות שמקורם בנזק או בגזל (נתיבות המשפט ושמיטה כהלכתה).

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

הוראת המשפט

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

סרקו את הקוד לאתר הוראת המשפט

להרשמה ולפרטים: horat-hamishpat.co.il · 02-62-60-680

© 2026 הוראת המשפט · כל הזכויות שמורות